

EKONOMIA I ZARZĄDZANIE W TEORII I PRAKTYCE

Tom 9

Ekonomia i nauki o zarządzaniu
w warunkach integracji gospodarczej

redakcja naukowa
Piotr Urbanek i Ewa Walińska

WYDAWNICTWO
UNIWERSYTETU
ŁÓDZKIEGO

WSTĘP

W dzisiejszych czasach gwarancją rozwoju naukowego są dobre jakościowo publikacje, co wymaga ciągłego udoskonalania umiejętności pisania tekstów naukowych. Taki cel przyświeca niniejszej publikacji, która jest szansą dla młodych naukowców, daje im możliwość nie tylko prezentacji wyników swoich badań własnych, ale przede wszystkim przestrzeń do dyskusji naukowej.

Monografia, którą mamy przyjemność przedstawić Szanownym Czytelnikom jest już dziewiątym tomem publikacji z cyklu „Ekonomia i zarządzanie w teorii i praktyce”. Składają się na nią opracowania napisane przez doktorantów i młodych pracowników naukowych Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego i Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego oraz innych polskich uczelni.

Obecna edycja monografii ma charakter szczególnie ponieważ została ona wydana w roku obchodów jubileuszu 50-lecia Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego. Jest to jeden z przykładów aktywności naukowej młodych pracowników naszych Wydziałów. Wpisuje się to w szersze działania zmierzające do utrzymania i poprawy pozycji naukowej naszych jednostek, która w dużym stopniu zależy i zależeć będzie od dokonań naszych najmłodszych koleżanek i kolegów. Możliwość zaprezentowania wyników prowadzonych badań naukowych jest jedną z form komunikowania się ze środowiskiem akademickim, która może zaowocować w przyszłości podejmowaniem coraz bardziej ambitnych wyzwań naukowych realizowanych w ramach interdyscyplinarnych krajowych i międzynarodowych zespołów badawczych.

Podobnie jak w poprzednich edycjach poszczególne rozdziały książki są poświęcone prezentacji wyników prowadzonych przez autorów badań nawiązujących do aktualnych zjawisk obserwowanych w światowej

i polskiej gospodarce. Pomimo bardzo szerokiego spektrum zainteresowań naukowych autorów monografii, można wskazać cztery grupy zagadnień, mieszczące się w ramach trzech dyscyplin: ekonomii, finansów i nauk o zarządzaniu. Stanowią one cztery odrębne części niniejszej monografii.

Pierwsza część pt. **„Międzynarodowe stosunki gospodarcze”** obejmuje cztery rozdziały.

W rozdziale pierwszym pt. „Determinanty i miary międzynarodowej konkurencyjności gospodarki” przedstawiono zagadnienia konkurencyjności międzynarodowej pod kątem czynników, które ją kształtują oraz mierników stosowanych do jej pomiaru. Autorka podjęła próbę identyfikacji determinantów, które oddziałują na konkurencyjność, a także wskazała jej mierniki z uwzględnieniem podziału na wskaźniki *ex post* i *ex ante*.

Kolejny rozdział pt. „Integracja ós-szprychy: teoria i przegląd badań empirycznych” poświęcono integracji gospodarczej oraz jej wpływowi na handel międzynarodowy. Celem rozdziału było przedstawienie koncepcji integracji ós-szprychy, a także próba odpowiedzi na pytanie, czy i w jakim stopniu wpływa ona na zmianę dobrobytu krajów podejmujących współpracę w ramach takiego modelu oraz na handel międzynarodowy. Badania empiryczne dowodzą, że członkostwo w integracji ma istotny i pozytywny wpływ na handel pomiędzy członkami ugrupowania integracyjnego, który jednak ujawnia się dopiero w długim okresie.

Rozdział zatytułowany „Ocena konkurencyjnych teorii kryzysów zadłużenia publicznego w kontekście kryzysu w strefie euro” przybliżyła koncepcję kryzysów zadłużenia publicznego oraz podejmowane w literaturze ekonomicznej dwie alternatywne próby wyjaśnienia przyczyn ich powstawania, związane z podejściem klasycznym i popytowym. Autor skoncentrował się na porównaniu założeń konkurencyjnych teorii oraz przybliżeniu sugerowanych przez nie metod walki ze skutkami kryzysów zadłużenia. W celu sprawdzenia, która z teorii w większym stopniu wyjaśnia przyczyny i przebieg obecnego kryzysu, analizie poddał główne postulaty obydwu teorii.

Ostatni rozdział pierwszej części monografii pt. „Korzyści i zagrożenia wynikające z przystąpienia Polski do unii walutowej” podejmuje temat wprowadzenia wspólnej waluty w Polsce. Autor wskazał w nim zarówno korzyści – w krótkim i długim okresie – jak i straty płynące z wprowadzenia euro.

Druga część monografii pt. **„Społeczne, fiskalne i przestrzenne uwarunkowania rozwoju polskiej gospodarki”** zawiera cztery rozdziały.

W rozdziale zatytułowanym „Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2007–2013 jako źródło finansowania

inwestycji infrastrukturalnych w regionie” Autor przedstawił i ocenił wykorzystanie środków pochodzących z RPO WŚ 2007–2013 oraz wskazał, że środki Programu są korzystnym źródłem finansowania inwestycji infrastrukturalnych realizowanych przez JST z terenu województwa świętokrzyskiego.

Kolejny rozdział pt. „Model struktury klastrowej dla korytarza łódzko-warszawskiego” dotyczy innego regionu Polski – korytarza łódzko-warszawskiego. Autor zaproponował nowy model struktury klastrowej, przeznaczony dla miast z korytarza łódzko-warszawskiego, podkreślając ogromne znaczenie roli animatora-koordynatora, który (szczególnie w początkowym okresie) powinien organizować szkolenia z zakresu szeroko rozumianego, nowoczesnego zarządzania. Takie cykliczne szkolenia sprzyjają wzajemnemu poznaniu się lokalnych przedsiębiorców, a zatem zmniejszają poziom nieufności, co pozwala na uzyskanie synergicznych efektów konkurencyjnej współpracy.

Odrębnym problemem rozwoju gospodarczego jest bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Temu problemowi poświęcono rozdział pt. „Społeczne i ekonomiczne koszty wypadków drogowych w Polsce”. Autorka zidentyfikowała w nim wiele negatywnych konsekwencji wypadków drogowych (zdrowotne, psychologiczne, społeczne), które przekładają się na koszty ekonomiczne, ponoszone nie tylko przez bezpośrednio poszkodowanych w wypadkach, ale przez wszystkich mieszkańców kraju. Dodatkowo przedstawiła statystyki związane z bezpieczeństwem w ruchu drogowym oraz wysokość kosztu wypadku drogowego.

Niewątpliwie kluczową rolę w rozwoju gospodarczym odgrywają podatki, przy czym szczególne znaczenie mają podatki ekologiczne, czyli każde obciążenie podmiotu, który wywiera negatywne skutki dla środowiska naturalnego. Ten problem poruszono w rozdziale na temat „Podatków ekologicznych w Polsce”, w którym wskazano, że system podatków ekologicznych jest istotnym elementem regulacji podatkowych w każdym współczesnym państwie. Autorka scharakteryzowała system podatków ekologicznych w Polsce oraz podjęła próbę oceny dalszych możliwości jego rozwoju. Wskazała, iż tego typu podatek jest jednym z rozwiązań instytucjonalnych, które ma na celu wsparcie polityki państwa w zakresie ochrony środowiska.

Część trzecią monografii pt. **„Determinanty konkurencyjności i innowacyjności polskich przedsiębiorstw”** rozpoczyna rozdział pt. „Przegląd czynników wpływających na konkurencyjność przedsiębiorstw” poświęcony istocie i klasyfikacji czynników wpływających na konkurencyjność przedsiębiorstw. Autorka przedstawiła w nim różne podejścia naukowców do ich klasyfikacji.

Kolejne rozdziały związane są z innowacyjnością polskich przedsiębiorstw, rozumianą przez pryzmat różnych aspektów. Poruszane są w nich kwestie innowacji – z jednej strony w zakresie czynników ją determinujących, z drugiej – zarządzania informacją z uwzględnieniem narzędzi informatycznych, z trzeciej – zarządzania marką i wreszcie z czwartej – zarządzania kapitałem obrotowym przedsiębiorstwa.

Rozdział pt. „Ocena wybranych aspektów innowacyjności polskich przedsiębiorstw” stanowi próbę oceny bieżącej sytuacji polskich przedsiębiorstw z zakresie zaangażowania w działalność badawczo-rozwojową. W oparciu o dane pochodzące z Głównego Urzędu Statystycznego i z raportów o innowacyjności, autorka dokonuje diagnozy stopnia rozwoju innowacyjności w Polsce, a także wskazuje najistotniejsze determinanty oraz bariery jej wzrostu.

Rozdział pt. „Informacja i informatyka w jednostce wojskowej” obejmuje rozważania na temat specyfiki procesów informacyjnych w jednostce wojskowej, która odpowiada za zarządzanie i dowodzenie i która musi posiadać zaplecze informacyjne bogate w informacje z wielu obszarów jej funkcjonowania.

Innowacje w dzisiejszych przedsiębiorstwach obejmują także kreowanie wizerunku marki własnej, o czym traktuje rozdział zatytułowany „Kreowanie wizerunku marki własnej – uwarunkowania, kierunki, dobre praktyki”. Autorka określiła w nim uwarunkowania i kierunki rozwoju rynku produktów marki własnej oraz wskazała ich wpływ na kreowanie wizerunku marki. Przedstawiła także wyniki badań własnych przeprowadzonych na grupie polskich producentów sektora spożywczego, a także analizę wybranych przypadków.

Ostatni rozdział w tej części monografii pt. „Branżowa dywersyfikacja kapitału obrotowego netto” podejmuje problematykę zarządzania kapitałem obrotowym netto, który stanowi istotną kategorię często wykorzystywaną w ocenie ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstwa. Autor przedstawił w nim wyniki swoich badań w tym zakresie w branży energetyczno-paliwowej oraz w branży handlu detalicznego. Udowodnił, że kapitał obrotowy netto jest swoistego rodzaju buforem zabezpieczającym przedsiębiorstwo przed skutkami trudności w zbyciu wyprodukowanych produktów lub nieściągalnością należności od kontrahentów.

Część czwarta monografii pt. **„Zarządzanie zasobami ludzkimi w organizacji”** zawiera pięć rozdziałów, w których poruszono kwestie rekrutacji i selekcji pracowników, badania ich kompetencji, zielonych miejsc pracy i konfliktów pracowniczych w zarządzaniu projektami.

Rozdział „Wykorzystanie wideorekrutacji w procesie selekcji – perspektywa kandydata” podejmuje problematykę nowoczesnych narzędzi stosowanych w procesie rekrutacji i selekcji. Jego celem jest identyfikacja

postaw kandydatów wobec wykorzystania nowych technologii w procesie rekrutacji i selekcji. Autor zaprezentował w nim mechanizmy działania narzędzi online w procesie rekrutacji i selekcji.

Kolejny rozdział pt. „Proces rekrutacji i selekcji pracowników w jednostkach samorządu terytorialnego” dotyczy tego samego zagadnienia, ale w specyficznych podmiotach – w jednostkach samorządu terytorialnego. Jego celem jest przedstawienie szerokiej gamy sposobów rekrutacji i selekcji pracowników oraz zaprezentowanie konkretnego studium przypadku wykorzystania dostępnych technik w jednostce samorządu terytorialnego. Analiza porównawcza dostępnych technik oraz ich praktycznego wykorzystania pozwoliła odpowiedzieć na pytanie, które z dostępnych technik rekrutacji i selekcji mogą być stosowane w jednostkach samorządu terytorialnego.

Bardzo ważnym obszarem badawczym są kompetencje pracownice, w szczególności kadry dydaktycznej w szkołach. Autor w rozdziale pt. „Badanie kompetencji kadry dydaktycznej w ramach nadzoru pedagogicznego czynnikiem wpływającym na rozwój szkoły – propozycja narzędzia badawczego” wykazał, że ma ono ogromne znaczenie w szkołach, ponieważ od kapitału ludzkiego w dużej mierze zależy ich sukces. Autor udowodnił, że w szkole z powodzeniem można wykorzystywać coaching i controlling personalny w celu polepszenia efektywności działania. Przedstawił propozycję badania, jakie może być prowadzone w szkołach w ramach realizowanego przez dyrektora nadzoru pedagogicznego.

Celem rozdziału pt. „Zielone miejsca pracy na przykładzie sektora odnawialnych źródeł energii w Polsce” jest przedstawienie koncepcji „zielonych” miejsc pracy na przykładzie sektora OZE. Autor prowadzi rozważania poczynawszy od ujęć wskazujących problemy z kwalifikacją miejsc pracy w sektorze OZE jako „zielonych”, aż po teorie uznające takie miejsca pracy za „zielone”. To właśnie tworzenie tego rodzaju miejsc pracy według Autora jest bardzo ważne dla rozwoju społeczno-gospodarczego współczesnych państw.

Ostatni rozdział pt. „Rola konfliktu w zarządzaniu projektami realizowanymi w metodyce PMBOK” dotyczy konfliktów pracowniczych. Dokonano w nim analizy wpływu konfliktu na projekty, w szczególności projekty informatyczne realizowane metodyką PMBOK. Zamierzeniem Autorów była ocena możliwości zarządzania konfliktem w ww. projektach.

WYDAWNICTWO
UNIwersYTETU
ŁÓDZKIEGO

www.wydawnictwo.uni.lodz.pl
e-mail: ksiegarnia@uni.lodz.pl
tel. (42) 665 58 63, faks (42) 665 58 62

Książka dostępna również
jako e-book

ISBN 978-83-8088-203-4

9 788380 882034